Cuntas Leithreasa 2019

Vóta 28

Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

Réamhrá

Tá ceanglas orm i mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 28 cuntas leithreasa an Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste i gcomhair iniúchadh.

De réir an riachtanais seo, réitigh mé an cuntas faoi iamh den mhéid a caitheadh sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2019 maidir le tuarastail agus speansais Oifig an Aire Gnóthaí Eachtracha agus Trádála, agus i gcomhair seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, lena n-áirítear deontais agus ranníocaíochtaí chuig eagraíochtaí idirnáisiúnta.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2019, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlitear barrachas €15.330 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas faoi Bheartais agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Bheartais agus faoi Prionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na beartais agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntas leithreasa a tháirgeadh chun feidhme agus an cuntas á ullmhú seachas na nithe seo a leanas:

Sócmhainní caipitil

Tá luach anonn na talún agus na bhfoirgneamh atá san áireamh i sócmhainní caipitil bunaithe ar luachálacha a cuireadh i gcrích in 2005 arna gcoigeartú mar seo a leanas

- tá feabhsuithe ar thalamh agus ar fhoirgnimh ó 2005 léirithe ar chostas
- tá talamh agus foirgnimh a fuarthas ó 2005 léirithe ar chostas chomh maith
- tá trí áitreabh misin san áireamh ar bhonn luachálacha a cuireadh i gcrích in 2011.

Dímheas

Tá dímheas déanta ar fheithiclí de réir líne dhíreach ar ráta 20% in aghaidh na bliana.

Ní dhéantar na foirgnimh a dhímheas.

Idirbhearta airgeadra eachtraigh

Aistrítear idirbhearta a eascraíonn in airgeadraí iasachta go Euro ag ráta malairte an mhargaidh atá i réim ag tús gach míosa. Déantar idirbhearta airgeadra eachtraigh atá tugtha chun críche ag an gceanncheathrú a thaifeadadh ag an ráta ag an dáta a glanadh an idirbheart.

Fabhruithe, réamhíocaíochtaí, ceangaltais agus stoic ag misin thaidhleoireachta

Ní áirítear sna figiúirí maidir le fabhruithe, réamhíocaíochtaí, ceangaltais agus stoic aon suimeanna maidir le misin thaidhleoireachta na Roinne seachas iad siúd a bhaineann le réadmhaoin ar cíos.

Ráiteas ar Rialú Airgeadais Inmheánach

Freagracht as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh

Admhaím go bhfuil de fhreagracht orm, i m'Oifigeach Cuntasaíochta dom, a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh ar bun agus á fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas eile mar Ard-Rúnaí. Ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnta seachas dearbhú cinnte a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí agus go seachnaítear botúin nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go dtabharfaí faoi deara iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtacht faoi athbhreithniú leanúnach.

Seirbhísí comhroinnte

Tá mo chuid freagrachtaí maidir leis na ceanglais sa chomhaontú seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte comhlíonta agam i ndáil leis an bhfeidhm párolla agus acmhainní daonna a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dhearbhaithe ón Oifigeach Cuntasaíochta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte go bhfuil na rialuithe iomchuí curtha i bhfeidhm i ndáil le seirbhísí comhroinnte a chur ar fáil don Roinn seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid de.

- Freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal bainistíochta agus cuntasacht dá réir i gceist.
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ina bhfuil freagracht i leith bainistíocht airgeadais sannta.
- Nósanna imeachta foirmeálta bunaithe chun teipeanna rialaithe suntasacha a thuairisciú agus lena chinntiú go nglacfar gníomh ceartaitheach iomchuí,
- Tá Coiste Iniúchta ar bun d'fhonn comhairle a chur ormsa maidir lena leagtar de fhreagracht orm a chomhlíonadh maidir leis an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.
- Tá tuairisc i scríbhinn ar na nósanna imeachta maidir le gach ceann de na príomhphróisis ghnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riarachán agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairiscithe bainistíochta rialta i bhfeidhm. Áirítear ann na nithe seo a leanas ach go háirithe:

- déantar dualgais a dheighilt agus tá córas tarmligin agus cuntasachta ann
- tá córas buiséadaithe iomchuí ann agus buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag bainistíocht shinsearach
- athbhreithnithe rialta á ndéanamh ag bainistíocht shinsearach ar thuairiscí airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha
- córas bainistithe riosca i bhfeidhm taobh istigh den Roinn
- córais atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TEC
- tá treoirlínte rialaithe infheistíochta caipitil cuí agus disciplíní bainistithe tionscadail foirmeálta i bhfeidhm.

Neamh-chomhlíonadh na rialacha soláthair

Cinntíonn an Roinn go bhfuil béim chuí ar dhea-chleachtas nuair a bhítear ag soláthar agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh gach treoirlíne soláthair iomchuí a chinntiú. Cuireadh tríocha conradh, arbh ionann a luach agus €4,757,287 san áireamh i dtuairisceán Chiorclán 40/02 ós rud é go sáraíonn siad na tairsí tuairiscithe €25,000, agus gur bronnadh iad (inter alia) gan phróiseas iomaíoch, mar seo a leanas:

- Meastar sé chonradh déag a raibh luach €1,447,193 i gceist leo a bheith neamhiomaíoch agus neamhchomhlíontach araon. Cuireadh síneadh le cúig chonradh níos faide ná dáta an bhunchonartha gan próiseas iomaíoch, go príomha fad is atá socruithe athbhreithnithe á gcur i bhfeidhm ag an Oifig um Sholáthar Rialtais (€774,742). Bhí cúig chonradh ann a bronnadh cheana ach sháraigh siad na teorainneacha ábhartha a d'fhág gurbh éigin próiseas iomaíoch a reáchtáil (€276,882). Bhí sé chonradh ann a bronnadh roimhe seo faoi phróiseas iomaíoch ach ar cuireadh síneadh leo fad is a bhí socruithe athbhreithnithe á gcur i bhfeidhm ag an Roinn (€395,569). Lorgófar tairiscintí ina leith le linn na bliana 2020.
- Meastar ceithre chonradh déag a raibh luach €3,310,094 i gceist leo a bheith neamhiomaíoch ach comhlíontach. Bhain aon cheann déag díobh le seirbhísí TEC dílsithe (€2,975,660) agus bhain trí cinn le cásanna nach raibh ach aon soláthróir feiliúnach amháin ar fáil (€334,434). Athbhreithneoidh foireann soláthair mo Roinne na conarthaí sin le linn na bliana 2020.

Sócmhainní caipitil

Le linn iniúchtaí le gairid, thuairiscigh Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste ar laigeacht a bheith i gclár sócmhainní seasta na Roinne.

I rith na bliana 2019, cuireadh tús le hathbhreithniú iomlán ar na cláir sócmhainní seasta a bhí fanta ag an Roinn. Tá an t-athbhreithniú sin cothrom le dáta agus cuireann leis an eolas atá taifeadta i gcláir sócmhainní seasta na Roinne agus tugtar chun réitigh iad sa chomhardú trialach. Bhí sé beartaithe an t-athbhreithniú iomlán seo a thabhairt chun críche le linn na bliana 2019 agus aon choigeartuithe a léiriú i gcuntas leithreasa 2019. Amhail an 31 Nollaig 2019 tá an t-athbhreithniú sin fós ar bun agus tá roinnt clár sócmhainní seasta a bhaineann le misin réidh lena gcoigeartú. De bharr nach bhfuil an tionscadal tugtha chun críche, shocraigh an Roinn gan aon choigeartú a dhéanamh i leith chuntas leithreasa 2019 ach coigeartú cuimsitheach a dhéanamh ar chuntas leithreasa 2020 nuair a bheith an tionscadal tugtha chun críche. Go dtí seo, tá sócmhainní atá dímheasta go hiomlán nach bhfuil á n-úsáid a thuilleadh aitheanta ag an tionscadal chomh maith le míreanna a bhí rangaithe go mícheart ina sócmhainní seasta a bheidh le baint de na cláir agus den chomhardú trialach. Tá na míreanna sin dímheasta go hiomlán, agus dá bhrí sin, ní bheidh aon tionchar acu ar ráiteas na Roinne maidir lena staid airgeadais.

Tá sócmhainní atá dímheasta go hiomlán, a raibh costas bunaidh €61.5 milliún ag baint leo, aitheanta sna sócmhainní caipitil (Nóta 2.1) nach bhfuil taifeadta i gclár na sócmhainní mar gur nialas an glanluach leabhair a bhí acu nuair a bunaíodh an clár sócmhainní reatha ar dtús. Áirítear na sócmhainní seo atá dímheasta go hiomlán san athbhreithniú leanúnach seo ar na cláir sócmhainní seasta agus d'fhéadfadh go mbeadh mar thoradh air go mbainfí iad den nóta sócmhainní caipitil nó go gcuirfí le clár sócmhainní seasta iad chun rianú a éascú amach anseo

Iniúchadh inmheánach agus An Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís ar na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Féachtar leis na pleananna bliantúla na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnach. Déanaim féin agus an Coiste Iniúchta an fheidhm iniúchta inmheánaigh a athbhreithniú go tréimhsiúil. Tá próiseas foirmeálta i bhfeidhm chun go leantar suas moltaí a chur i gcrích ó thuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Roinn a aithníonn agus a thuairiscíonn na príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á nglacadh chun dul i ngleic leis na rioscaí sin agus iad a mhaolú a mhéid agus is féidir.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a aithníonn na príomhrioscaí atá le sárú ag an Roinn agus tá siad sin aitheanta, measúnaithe agus grádáil déanta orthu de réir a dtábhachta. Déanann an Bord Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a thabhairt cothrom le dáta ar a laghad ceithre huaire in aghaidh na bliana. Baintear leas as na hathbhreithnithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithroinnt chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú chuig leibhéal iarmharta inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha atá de dhíth chun rioscaí a mhaolú agus déantar freagracht i ndáil le feidhmiú rialuithe a shannadh ar bhaill foirne sonracha. Déanann an tAonad Iniúchta agus Meastóireachta athbhreithnithe tréimhsiúla chomh maith ar chóras bainistithe riosca na Roinne mar chuid dá phlean ilbhliantúil iniúchta inmheánaigh.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmeálta bunaithe chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe. Déantar easpaí rialaithe a chur in iúl in am trátha dóibh sin atá freagrach as bearta ceartaitheacha a ghlacadh agus don bhainistíocht agus do Bhord Bainistíochta. Deimhním go bhfuil príomhrioscaí agus na rialuithe bainteacha aitheanta agus go bhfuil próisis curtha i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhrialuithe seo agus aon easnaimh a aithnítear a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialála airgeadais inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúchóirí seachtracha agus inmheánacha agus na bainistíochta sinsearaí laistigh den Roinn atá freagrach as creat rialaithe airgeadais inmheánaigh a fhorbairt agus a choinneáil.

Saincheisteanna rialaithe airgeadais inmheánaigh

Níor aithníodh aon laigí i rialuithe airgeadais inmheánaigh sna ráitis airgeadais maidir le 2019 a raibh caillteanas ábhartha mar thoradh orthu nó a bhféadfadh caillteanas ábhartha a bheith mar thoradh orthu.

Niall Burgess
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

7 Meán Fómhair 2020

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2019 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2019, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa.* Níl baint ná páirt agam le Gnóthaí Eachtracha agus Trádála agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm maidir le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Neamhchomhlíonadh le rialacha soláthair

Tá sé nochta ag an Oifigeach Cuntasaíochta sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais gur tharla cásanna ábhartha neamhchomhlíonta le rialacha soláthair náisiúnta maidir le conarthaí a bhí ag feidhmiú i 2019.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

9 Meán Fómhair 2020

Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

Cuntas Leithreasa 2019

				2019	2018
		Soláthar measta		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Caiteachas cláir					
A	Chun freastal ar mhuintir na hÉireann sa bhaile agus thar lear agus chun athmhuintearas agus comhoibriú a chur chun cinn ("Ár nDaoine")		83,155	78,039	77,998
B	Luachanna agus leasanna na hÉireann san Eoraip a chosaint agus a chur chun cinn ("Ár nÁit san Eoraip")		30,163	29,360	26,556
C	Oibriú i dtreo domhan atá níos cothroime agus níos inmharthana ("Ár Luachanna")				
	Bunaidh	52,636			
	Forlíontach	12,000			
			64,636	61,782	42,515
D	Leasanna eacnamaíochta na hÉireann a chur chun cinn go hidirnáisiúnta ("Ár Rathúnas")		39,853	41,476	32,657
E	Ar gcumas chun ár spriocanna a sheachadadh a neartú ("Ár dTionchar")				
	Bunaidh	51,644			
	Forlíontach	2,000			
			53,644	55,727	48,340
Ollchaiteachas					
	Bunaidh	257,451			
	Forlíontach	14,000			
			271,451	**266,384**	**228,066**
	Lúide				
F	**Leithreasaí i gCabhair**				
	Bunaidh	44,952			
	Forlíontach	13,999			
			58,951	**69,213**	**65,685**
Glanchaiteachas					
	Bunaidh	212,499			
	Forlíontach	1			
			212,500	**197,171**	**162,381**

Barrachas

Tá an barrachas ar an méid a soláthraíodh ar an nglanmhéid a cuireadh i bhfeidhm dlite lena ghéilleadh don Státchiste.

	2019	2018
	€	€
Barrachas le géilleadh	**15,329,537**	**30,517,006**

Niall Burgess
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

30 Márta 2020

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas maidir le Costas Oibriúcháin 2019

		2019	2018
	€000	€000	€000
Costas cláir		75,333	51,956
Pá		101,952	91,420
Neamhphá		89,099	84,690
Ollchaiteachas		**266,384**	**228,066**
Lúide			
Leithreasaí i gCabhair		**69,213**	**65,685**
Glanchaiteachas		**197,171**	**162,381**
Athruithe i sócmhainní caipitil			
Ceannacháin - airgead tirim	(3,673)		
Diúscairtí – airgead tirim	42		
Brabach ar dhiúscairtí	(17)		
Dímheas	3,626	(22)	(5,014)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Méadú ar fhabhruithe deiridh	56		
Méadú ar réamhíocaíochtaí deiridh	(4,894)		
Méadú ar stoc	(1,446)	(6,284)	6,075
Caiteachas díreach		**190,865**	**163,442**
Caiteachas a iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		24,322	21,105
Measchíosanna		2,953	2,851
Glanchostas cláir		**218,140**	**187,398**

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 28 a iompraíodh in áit éigin eile, glan ar chostais seirbhísí a soláthraíodh do Vótaí eile.

		2019	2018
		€000	€000
Vóta 9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	60	60
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	17,014	15,366
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	6,787	5,227
Vóta 18	Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	144	121
Vóta 20	An Garda Síochána	309	213
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAirí		372	371
Costais na seirbhísí comhroinnte a cuireadh ar fáil do Vótaí eile		(364)	(253)
		24,322	**21,105**

Nóta 2 Ráiteas ar Staid Airgeadais an 31 Nollaig 2019

	Nótaí	2019	2018
		€000	€000
Sócmhainní caipitil	2.1	168,527	168,505
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	1,306	(4,649)
Stoic	2.3	9,884	8,438
Réamhíocaíochtaí	2.4	10,803	5,909
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	7,580	5,387
Glanmhaoiniú Státchiste	2.7	(5,918)	2,571
Iomlán na sócmhainní reatha		23,655	17,656
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		2,310	2,254
Iarmhéideanna sochair eile	2.6	2,968	3,309
Iomlán na ndliteanas reatha		5,278	5,563
Glansócmhainní reatha		18,377	12,093
Glansócmhainní		**186,904**	**180,598**
Arna Léiriú ag:			
Cuntas an mhaoinithe Stáit	2.8	**186,904**	**180,598**

2.1 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh	Mótarfheithiclí	Troscán agus feistis	Trealamh Oifige	Sócmhainní arna bhforbairt [b]	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní [a]						
Costas nó Luacháil 1 Eanáir 2019	159,293	2,922	45,434	76,890	1,492	286,031
Aistrithe	—	—	—	743	(743)	—
Suimeanna Breise	—	393	242	1,845	1,193	3,673
Diúscairtí	—	(343)	—	—	—	(343)
Costas nó Luacháil 31 Nollaig 2019	159,293	2,972	45,676	79,478	1,942	289,361
Dímheas carntha						
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2019 [a]	—	2,150	44,782	70,594	—	117,526
Dímheas don bhliain	—	414	188	3,024	—	3,626
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(318)	—	—	—	(318)
Dímheas carntha amhail an 31 Nollaig 2019	—	2,246	44,970	73,618	—	120,834
Glansócmhainní amhail 31 Nollaig 2019	**159,293**	**726**	**706**	**5,860**	**1,942**	**168,527**
Glansócmhainní amhail 31 Nollaig 2018	159,293	772	652	6,296	1,492	168,505

Nóta [a] Áirítear sna sócmhainní caipitil sócmhainní a bhfuil dímheas iomlán déanta orthu a bhfuil costas stairiúil €61.476 milliún leo nach bhfuil san áireamh ar an gclár sócmhainní seasta mar gheall nach raibh aon luach leabhair acu nuair a bunaíodh an clár sócmhainní seasta. Tá dímheas iomlán déanta ar na sócmhainní sin agus tá siad san áireamh sa bhfigiúr dímheas carntha. Tá tionscadal ar siúl faoi láthair d’fhonn an liostú sócmhainní stairiúla seo a mheas agus sócmhainní atá fós in úsáid a chur san áireamh sa chlár sócmhainní seasta. Déanfar aon choigeartú ar shócmhainní caipitil a chur in iúl i gcuntas leithreasa 2020.

[b] Áirítear sna sócmhainní atá á bhforbairt sócmhainní a bhaineann le Clár Leasaithe na Seirbhíse Pasanna atá ar siúl faoi láthair. Léirítear leis na sócmhainní sin tionscadail nach raibh tugtha chun críche amhail an 31 Nollaig 2019.

2.2 Banc agus airgead tirim

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Iarmhéideanna an Phámháistir Ghinearálta	(10,510)	(13,153)
Cuntais bhainc tráchtála	2,762	1,205
Iarmhéideanna bainc agus airgid thirim an mhisin	9,054	7,299
	1,306	**(4,649)**

2.3 Stoic

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Leabhair phas agus cártaí pas	9,280	8,250
Stoic phrótacail	53	55
Stáiseanóireacht	512	73
Postas réamhíoctha	4	5
Tomhaltáin TF	35	55
	9,884	**8,438**

2.4 Réamhíocaíochtaí

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Cíosanna misin	2,036	1,309
Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta	7,559	2,946
Réamhíocaíochtaí eile	1,208	1,654
	10,803	**5,909**

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Cuntais roinne & gníomhaireachta	5,602	3,674
Cuntais óinchiste & agus fionraí pearsanta	1,070	1,023
Cuntais airleacan tuarastail	13	11
Ilghnéitheach [a]	895	679
	7,580	**5,387**

Nóta [a] Áirítear ar na ilfhéichiúnaithe cuntais rialaithe pá rolla €658,977; féichiúnaithe consail oinigh €222,004; agus iarmhéideanna eile €14,415.

2.6 Iarmhéideanna sochair eile

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	**€000**
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	1,049	905
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	726	596
An Muirear Sóisialta Uilíoch	219	199
Cáin mhaoine áitiúil	8	7
Cáin bhreisluacha	57	84
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	82	70
	2,141	1,861
Ilchreidiúnaithe [a]	827	1,448
	2,968	**3,309**

Nóta [a] Áirítear ar ilchreidiúnaithe suim €628,000 atá dlite do chreidiúnaithe tríú páirtí agus cuntais ar fionraí €199,000.

2.7 Glanmhaoiniú Státchiste

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	**€000**
Barrachas le géilleadh	15,329	30,517
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(9,411)	(33,088)
Glanmhaoiniú Státchiste	5,918	(2,571)
Arna Léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	1,306	(4,649)
Iarmhéideanna dochair eile	7,580	5,387
	8,886	738
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(2,141)	(1,861)
Iarmhéideanna dochair eile	(827)	(1,448)
	(2,968)	(3,309)
	5,918	**(2,571)**

2.8 Cuntas an mhaoinithe stáit

	Nóta		2019	2018
		€000	€000	€000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir			180,598	181,659
Eisíocaíochtaí as an Vóta				
Soláthar measta	Cuntas	212,500		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(15,329)		
Glanvóta			197,171	162,381
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1		24,322	21,105
Caiteachas neamh-airgid - measchíosanna	1		2,953	2,851
Glanchostas cláir	1		(218,140)	(187,398)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig			**186,904**	**180,598**

2.9 Ceangaltais

Áirítear sna ceangaltais na suimeanna sin a bhféadfadh an Roinn a bheith freagrach astu de réir dlí i 2020 agus sna blianta ina dhiaidh sin faoi chonarthaí forfheidhmiúcháin ceangailteacha agus baineann siad le híocaíochtaí cíosa ar mhaoin thar lear agus le ceangaltais trealamh a cheannach.

amhail an 31 Nollaig	2019	2018
	€000	€000
Mar seo a leanas a dhéantar anailís ar an an tsuim:		
Trealamh agus costais riaracháin eile	150	683
Ceangaltais Léasa [a]	91,937	55,710
Ceangaltais iomlána	**92,087**	**56,393**

Nóta [a] Déantar ceangaltais léasa i ndáil le maoin a fhritháireamh le réamhíocaíochtaí. B'ionann cíosanna réamhíoctha agus €2.036 milliún (2018: €1.309 milliún) a chuirtear san áireamh sa bhfigiúr réamhíocaíochtaí €10.803 milliún (Nóta 2.4).

Léirítear sna ceangaltais léasa amhail an 31 Nollaig 2019 iomlán na gceangaltas amach seo faoi chomhaontuithe léasa atá ceangailteach de réir dlí.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Rinneadh an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos a chionnroinnt ar na cláir, chun costais iomlána na gclár a chur i láthair.

		2019		2018
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	100,723	101,952	91,420
ii	Taisteal agus cothabháil	6,844	7,784	7,123
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	3,748	5,550	5,222
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	5,786	7,274	5,938
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	28,328	21,932	25,995
vi	Speansais i ndáil le háitreabh na hoifige	37,319	35,149	30,051
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus luach ar airgead agus athbhreithnithe beartas	100	58	53
viii	Tacaíocht promóisin agus cóiríocht	10,297	11,352	10,309
		193,145	**191,051**	**176,111**

Athrúcháin shuntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh athrúcháin shuntasacha i gceist i gcaiteachas riaracháin (+/- 25% agus €100,000).

i Tuarastail, pá agus liúntais

Soláthar measta: €100.723 milliún, toradh: €101.952 milliún

Ba mar thoradh ar thuilleadh foirne a bheith le sannadh ar mhol custaiméirí sheirbhís na bpasanna chun aghaidh a thabhairt ar an méadú ollmhór a bhí ar fhiosruithe ó chustaiméirí, mar gheall ar méadú a bheith ar iarratais ar phasanna, a raibh méadú €1.229 milliún ar an gcaiteachas ar thuarastail, pá agus liúntais den chuid is mó.

iii Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha

Soláthar measta: €3.748 milliún, toradh: €5.55 milliún

Ba mar thoradh ar réimse de chaiteachas breise i rith na bliana lena n-áirítear níos mó oiliúna agus forbartha á ndéanamh ar an bhfoireann, siamsaíocht stáit/oifigiúil de bharr líon níos mó cuairteanna Uachtaránachta agus Stáit, costais oibríochta misin níos mó, socraíochtaí dlí (féach ar nóta 6.1) agus caillteanais i ndáil le hathluacháil ar airgeadra eachtrach a raibh méadú €1.802 milliún ar chaiteachas den chuid is mó.

iv Seirbhísí poist agus teileachumarsáide

Soláthar measta: €5.786 milliún, toradh: €7.274 milliún

Ba mar thoradh ar mhéadú ollmhór a bheith ar na costais phostála a bhain leis an méadú ollmhór a bhí ar líon na n-iarratas ar phasanna a raibh caiteachas breise €1.488 milliún i gceist.

Clár A Ár nDaoine

			2019	2018
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán - pá	26,585	26,909	24,161
A.2	Riarachán - neamhphá	36,497	33,866	38,069
A.3	Coimisiún Fulbright	404	404	434
A.4	Cúnamh éigeandála consalachta	79	9	13
A.5	Tacaíocht do sheirbhísí eisimirceach Éireannach	12,595	12,360	11,772
A.6	Comhoibriú Thuaidh/Theas agus Angla-Éireannach	3,745	3,729	3,097
A.7	Ciste Idirnáisiúnta d'Éirinn	2,650	150	150
A.8	Gnóthaí diaspóra	600	612	302
		83,155	**78,039**	**77,998**

Athrúcháin shuntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh athrúcháin shuntasacha i gceist i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd bhí an caiteachas a bhain le Clár A €5.116 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tá míniú tugtha cheana féin ar an athrúchán €2.307 milliún i gcaiteachas riaracháin. Is mar gheall ar na nithe seo a leanas den chuid is mó a tharla athrú ar an iarmhéid:

A.7 Ciste Idirnáisiúnta d'Éirinn

Soláthar measta: €2.65 milliún, toradh: €150,000

Ba mar gheall nach raibh gá leis an deontas do chlár caiteachais 2019 a scaipeadh, mar gheall ar thimpeallacht feidhmíochta an Chiste Idirnáisiúnta d'Éirinn a raibh laghdú €2.5 milliún ar chaiteachas.

Clár B Ár nÁit san Eoraip

		2019		2018
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B.1	Riarachán - pá	23,146	23,428	21,006
B.2	Riarachán - neamhphá	5,634	4,608	4,154
B.3	Gníomhartha mar thoradh ar Theideal V de Chonradh an Aontais Eorpaigh	418	420	522
B.4	Rannpháirtíocht AE	965	904	874
		30,163	**29,360**	**26,556**

Clár C Ár Luachanna

			2019		2018
		Soláthar measta		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
C.1	Riarachán - pá		12,502	12,655	11,381
C.2	Riarachán - neamhphá		5,331	4,360	4,458
C.3	Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta				
	Bunaidh	34,803			
	Forlíontach	12,000			
			46,803	44,767	26,676
			64,636	**61,782**	**42,515**

Athrúcháin shuntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh athrúcháin shuntasacha i gceist i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár C €9.146 milliún níos airde ná mar a soláthraíodh ar dtús. Bhí caiteachas riaracháin €818,000 níos lú ná mar a soláthraíodh agus tá sin mínithe cheana féin. Ba mar gheall ar na nithe seo a leanas a bhí an iarmhéid:

C.3 Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta

Meastachán bunaidh: €34.803 milliún, toradh: €44.767 milliún

Ba mar thoradh ar ranníocaíochtaí éigeantacha níos mó ná mar a rabhthas ag súil leis le heagraíochtaí idirnáisiúnta, na NA go príomha, a raibh méadú €9.964 milliún ann. Léiríonn sin cinntí Chomhthionól Ginearálta na NA gnáthbhuiséad na NA a aontaíodh roimhe seo do 2019 a mhéadú agus, í mí Iúil 2019, socraíodh sonrasc a chur ar aghaidh ar bhuiséid iomlána 2019/2020 maidir le roinnt misean coimeádta síochána. Deonaíodh an soláthar measta chun an costas níos mó a chlúdach.

Clár D Ár Rathúnas

			2019	2018
		Soláthar meastа	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
D.1	Riarachán - pá	20,499	20,749	18,554
D.2	Riarachán - neamhphá	11,809	12,579	6,852
D.3	Éire a Chur Chun Cinn	4,316	4,869	3,995
D.4	Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí náisiúnta agus idirnáisiúnta	3,229	3,279	3,256
		39,853	**41,476**	**32,657**

Athrúcháin shuntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh athrúcháin shuntasacha i gceist i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár D €1.623 milliún níos airde ná mar a measadh ar dtús. Tá míniú tugtha cheana fáin ar an athrúchán €1.02 milliún i gcaiteachas riaracháin. Is mar gheall ar na nithe seo den chuid is mó a tharla athrú ar an iarmhéid:

D.3 Éire a Chur Chun Cinn

Soláthar measta: €4.316 milliún, toradh: €4.869 milliún

Mar chuid de fhreagra agus ullmhúcháin Breatimeachta na Roinne, tugadh faoi ghníomhaíochtaí bhreise chun Éire a chur chun cinn ar fud an líonra misin agus bhí róchaiteachas €553,000 mar thoradh air sin.

Clár E Ár dTionchar

				2019	2018
		Soláthar measta		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
E.1	Riarachán - pá		17,991	18,211	16,318
E.2	Riarachán - neamhphá		33,151	33,685	31,158
E.3	Seirbhísí eolais				
	Bunaidh	502			
	Forlíontach	2,000			
			2,502	3,831	864
			53,644	**55,727**	**48,340**

Athrúcháin shuntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh athrúcháin shuntasacha i gceist i gcaiteachas cláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár E €4.083 milliún níos airde ná mar a soláthraíodh ar dtús. Tá míniú tugtha cheana fáin ar an athrúchán €754,000 i gcaiteachas riaracháin. Is mar gheall ar na nithe seo den chuid is mó a tharla athrú ar an iarmhéid:

E.3 Seirbhísí eolais

Soláthar measta: €502,000, toradh: €3.831 milliún

Ba mar thoradh ar fheachtais eolais phoiblí bhreise maidir le feasacht ar an mBreatimeacht agus ullmhacht don Bhreatimeacht, chomh maith leis an bpróiseas, le hiarratas a dhéanamh ar phas ar líne, a chur chun cinn a raibh róchaiteachas €3.329 milliún ann. Deonaíodh an soláthar measta forlíontach chun an costas níos mó a chlúdach.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí i gcabhair

				2019	2018
		Meastacháin		Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000	€000
1	Pasanna, víosaí agus seirbhísí consalachta eile				
	Bunaidh	41,020			
	Forlíontach	13,999			
			55,019	65,295	61,699
2	Aisíocaíochtaí ar airleacain aisdúichithe agus chothabhála		30	—	—
3	Aisíocaíochtaí CBL le misin taidhleoireachta		750	936	834
4	Earraí Ilghnéitheacha		500	638	619
5	Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí [a]		2,652	2,344	2,533
	Iomlán		**58,951**	**69,213**	**65,685**

Nóta [a] Tagraíonn figiúr 2018 d'asbhaintí a bhaineann le pinsean. Cuireadh rannaíocaíochtaí aoisliúntais breise ina n-ionad sin ó Eanáir 2019.

Athrúcháin shuntasacha

Ar an iomlán, bhí leithreasaí i gcabhair €24.261 milliún níos mó ná an meastachán. Tá mínithe ar na hathruithe leagtha amach thíos:

1 Pasanna, víosaí agus seirbhísí consalachta eile

Measta: €41.02 milliún, réadaithe: €65.295 milliún

Bhí ioncam chun cinn €24.275 milliún mar gheall ar an méadú ollmhór leanúnach ar iarratais pasanna. De bharr go bhfuil an tseirbhís pasanna bunaithe ar éileamh, is deacair a thuar go cinnte an leibhéal iarratas nó an meascán iarratas a gheofar i mbliain ar bith.

3 Aisíocaíochtaí CBL le misin taidhleoireachta

Measta: €750,000, réadaithe: €936,000

Ba mar thoradh ar an CBL a rabhthas ag súil leis agus aisíocaíochtaí ar cháin díolachán ó rialtais iasachta chuig misin thar lear a bheith níos airde ná mar a rabhthas ag súil leis a raibh ioncam chun cinn €186,000.

4 Earraí Ilghnéitheacha

Measta: €500,000, réadaithe: €638,000

Bhí ioncam €138,000 chun cinn. Baineann seo le réimse fáltas leis an Roinn, lena n-áirítear aisíocaíocht éarlaisí urrúis ar mhaoine ar cíos, aisíocaíocht ar ró-íocaíochtaí párolla, aisíocaíochtaí ó ranna/oifigí Rialtais agus míreanna ilghnéitheacha eile. Tá sé deacair leibhéal na bhfáltas sin in aon bhliain amháin a thomhas le cinnteacht.

5 Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí

Measta: €2.652 milliún, réadaithe: €2.344 milliún

Ba mar thoradh ar fháltais a bheith níos lú ná mar a rabhthas ag súil leis mar gheall ar athruithe ar na rátaí asbhainte a raibh easnamh €308,000 ann.

Nóta 5 Foireann agus Luach Saothair

5.1 An líon fostaithe

Coibhéis lánaimseartha	2019	2018
Líon foirne ag deireadh na bliana	1,745	1,546

5.2 Pá

	2019	2018
	€000	€000
Pá	91,557	82,434
Iomarcaíocht agus scaoilíocaíocht	95	52
Liúntais i ndáil le dualgais níos airde, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	119	149
Liúntais eile	146	182
Ragobair	962	1,003
ÁSPC an fhostóra	5,370	4,510
Leas sóisialta/árachas sláinte eachtrach (misin)	3,703	3,090
Pá iomlán	**101,952**	**91,420**

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair is mó	
			2019	2018
			€	€
Dualgais níos airde, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	28	2	20,613	23,318
Liúntais eile	123	—	9,375	10,181
Ragobair	405	19	39,055	31,870
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	63	27	41,318	34,236

5.4 Socruithe eile luach saothair

Íocadh íocaíochtaí arbh fhiú €7,452 (2018: €7,421) iad le triúr (2018: beirt) státseirbhíseach a bhí ar scor agus ar coinníodh a gcuid seirbhísí ar shaintascanna.

5.5 Ró-íocaíochtaí

amhail an 31 Nollaig	**Líon na bhfaighteoirí**	**2019**	**2018**
		€	**€**
Ró-íocaíochtaí	77	188,299	255,567
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	27	101,004	120,736

5.6 Scaoilíocaíochtaí/íocaíochtaí iomarcaíochta

Íocadh scaoilíocaíochtaí arbh fhiú €28,870 (2018: nialas) iad le beirt (2018: nialas) a bhí fostaithe go háitiúil ag ambasáidí thar lear.

Íocadh scaoilíocaíochtaí arbh fhiú €66,311 (2018: €51,890) iad le hiar-bhall foirne aireachta (2018:beirt). Níor deonaíodh aon luathíocaíocht pinsin, blianta breise eile de sheirbhís mheas, ná aon fheabhas eile ar na téarmaí pinsin fabhraithe.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

Déantar na costais dlí a íocadh i rith na bliana a chatagóiriú mar seo a leanas:

	Líon na gcásanna	Costais dlí a d'íoc an Roinn	Costais dlí a bronnadh	Cúiteamh a bronnadh	2019 Iomlán	2018 Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh arna ndéanamh ag fostaithe na Roinne	2	130	—	169	299	69
Éilimh a rinne baill an phobail	6	34	—	17	51	32
		164	**—**	**186**	**350**	**101**

6.2 Coigeartú stairiúil agus díscríobh

	2019	2018
	€	€
Iarmhéideanna chuntais ar fionraí	—	8,912
Méideanna dlite ó chonsail oinigh	—	36,959
	—	**45,871**

Aguisín A Cuntais Chomhlachtaí agus Chistí faoi choimirce na Roinne Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

Is liosta atá sa tábla seo a leanas de na comhlachtaí agus na cistí atá faoi choimirce na Roinne agus a bhfuil dualgas ar an Roinn na ráitis airgeadais a chur i láthair. Léiríonn sé, amhail dheireadh mhí an Mhárta 2020, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta deireanacha agus an dáta ar cuireadh i láthair an Oireachtais iad.

Comhlacht / ciste roinne	**Tréimhse deiridh cuntasaíocht a**	**Dáta na tuairisce iniúchta**	**Dáta a fuair an Roinn í**	**Dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í**
Coimisiún na hÉireann-na Stát Aontaithe um Malartú Oideachasúil (Coimisiún Fulbright) [a]	1 D. Fómh. 2018 - 30 M. Fómh. 2019	27 Feabhra 2020	28 Feabhra 2020	11 Márta 2020

Nóta [a] Cuireann an Roinn deontas bliantúil ar fáil do Choimisiún Fulbright, atá maoinithe i gcomhar le chéile ag Rialtais na hÉireann agus na Stát Aontaithe agus tacaítear le staidéar, taighde, múineadh agus gníomhaíochtaí oideachais eile idir Éirinn agus na Stáit Aontaithe. Faigheann an Coimisiún maoiniú bliantúil ón Roinn agus maoiniú breise ó fhoinsí eile.